

1704.

1. Boëtius, Henricus: *De jure nobis latis et vero iugementis late*
- 2° - Boëtius, Henricus: *De mortuorum testamentorum abusu*
- 2° - Boëtius, Henricus, d: *De mortuorum testamentorum abuso*
- 3° - ^{Luc.} Boëtius, Iacobus Henricus: *De iuribus capituli oculi impensis
3 Graaff. 1704, 1727 - 1737*
- 4° - Brummenanus, Jacobus: *De jure cunctarum provinciarum
cum. Vnde Redit et Lant. Graaff. 1704 - 1738*
5. Tommerer, Henricus Felius: *De rectis colorato*
6. Hoffmannus, Petrus: *Dissertatio mag. med. et artis
medicinae sui ipsius.*
7. Kemmerich, Bicker. Horn.: *De corona Bauariae
Historia regi et electori a deo late*
8. Keulig, Johannes Theophilus: *De iuribus eisdem
militari cum mutante*
9. Lauter, Joh. Petri: *Paradoxon pro jure retractant.
Graecis et romis instrumentis repertis.*

1709.

10. Lutetij, Johannes Petrus. De iuribus Germanicis factis
Cognatis

10. b. Lutetij, Johannes Petrus. De jure postuum hereditatis

69

DISSE
TATI
O
DE
**VESTITV COLORATO
IN LVCTV REGIO.**

QVAM
RECTORE· MAGNIFICENTISSIMO;
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO;
FRIDERICO VVILHELMO,
REGNI BORUSSICI ET ELECTORATUS BRANDENB.
HEREDE, AC RELIQUA,

PRO LOCO
IN AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM ORDINE
IMPETRATO,

Publicæ eruditorum disquisitioni subiiciet
M. ANDR. IVLIVS DORNMEIER,

RESPONDENTE
IACOBO SAMVELE SACCO,
Erfordiensi, S. Theol. & Philol. cultore.

a. d. Septemb. CICID CCCCC.

HALAE, typis CHRISTOPH. ANDREE ZEITLERI, Acad. Typog.

VIRIS
ILLVSTRISSIMIS ATQVE EXCEL-
LENTISSIMIS,
DOMINO
DANIELI LVDOLPHO,
LIBERO BARONI
DE DANCKELMANN,
POTENTISSIMI REGIS BORVSSIAE
CONSILIARIO STATVS INTIMO, REI MILITARIS
COMMISSARIO GENERALI, SVPREMI CONSISTO-
RII PRAESIDI, ET FRIDERICIANAE HAL-
LENSIS CVRATORI SVPREMO;
DOMINO
IOANNI DE BESSER,
IN EADEM AVLA REGIA CONSILIA-
RIO INTIMO, ET SVPREMO OFFICIORVM
MAGISTRO,
DOMINIS SVIS GRATIOSISSIMIS,
Dissertationem hanc summo obseruantiae
cultu offert
M. ANDREAS IVLIVS DORNMEIER.

et ego id ausus nunquam fuisse,
quod in præsenti sustineo,
nisi suosores mihi existissent
summi ac prudentissimi Viri,
quorum semper veneratus sum
consilia, nec vñquam obsequii fructu destitutus.
Tametsi enim haud ignorabam, Vos, illustrissima
reipublicæ lumina, radiis Vestris ea quoque
dignari, quæ in litteraria re fuscipiuntur; hæsi-
taui tamen, an fas esset, cum dissertatiuncula
mea in illam lucem prodire, tantisque Viris, tam
arduis curis, hoc est, gubernandæ reipublicæ
inuigilantibus, ex umbra veluti obstrepere. Ex-
cuslit tandem hunc metum hæc ratio, quod me-
ditabar, Vestram voluntatem a FRIDERICIANIS
Musis, quarum ad Vos etiam cura pertinet, ad-
eo non diiunctam esse, ut mea quoque in cau-
sa non pridem eluxerit, quantum sibi polliceri

fau-

M VNDÆLVS DORNIER

fauoris ac benevolentiaz queant, qui ad cultio-
rem doctrinam in REGIA hac FRIDERICIANA
incumbunt. Ignoscas igitur, ILLUSTRISSIME
DANCKELMANNE, vt ex gratia TUA hanc mihi
licentiam usurpem, & gratam erga Te mentem,
submissamque venerationem, incultis hisce pa-
ginis declarem. Ignoscatis, VIRI in vtraque re-
publica, & politica, & litteraria, insigniter ver-
lati, vt argumentum quoddam exhibeam, ex iis
de promtum studiis, quibus scio Vos & mirifice
fauere, & industria Vestra dudum satisfecisse.
Evidem adferre me quidquam posse, quod
non iam olim perspexeritis, vsque eo despero,
vt ne a prouectionibus quidem, ingenium me-
um longe superantibus, tale quid præstari posse
censeam: nec enim me præterit, quantum sit
ex ipsa doctrina nomen Vestrum, quam vene-
rabilis inter Musas fama DANCKELMANNIANA,
quanta eruditio Tua, PERILLUSTRIS Domine
de BESSER, & vt speciatim dicam, quam præ-
stans opus, & hactenus inexhaustum, quod Tua
cura

cura iam adornatur, dum ritus ac cærimonias
sollennes euoluis atque examinas. Hoc itaque
sum inuitatus consilio, ut significarem, velle me
iisdem in studiis proficere, quibus Vos Patro-
nos esse maximos non scio tantum, sed mirum
in modum lator: atque his ex causis non in-
gratum fore, quod submissa veneratione iam
offertur, plene persuasus sum, Vestramque be-
nevolentiam, vti votis exopto, sic bona spe ac
fiducia præsumo, eidemque me meosque cona-
tus, si quid coriabor in præclaris litteris, eadem
humanitate ac obseruantia commendo. Vos
autem, ILLUSTRISSIMI VIRI, qui moderandæ
reip. destinati estis, qui pacem consiliis Vestris
firmatis, hostium conatus debilitatis atque pro-
sternitis, qui litteris auctoritatem conciliatis ac
stabilimentum, Vos, precor, supremum Nu-
men, idemque potentissimum benignissimum
que, florentes præstet atque incolumes, & vtri-
que reipublicæ, cui ornamento, cui præsidio
estis insigni, quamdiutissime superesse iubeat!
D. a. d. III Idus Octobreis, Halæ.

DISSERTATIONIS CONSPECTVS.

Luctus definitur. §. I.
Est nature conueniens. ib.
Et Scripturæ II.
In luctu cur sit vestis mutata. III.
Exempla mutati vestimenti, speci-
atim Davidis Regis IV.
Colorum in vestitu lugubri ratio
§. V.
Atri VI.
Albi VII.
Reliquorum VIII.
Qui Reges ac Principes, & quos
colores adsumserint IX. seqq.
Alba vestis Imperatorum lugen-
tium. X.

Color violaceus Regum Gallie. XI.
Candida Reginarum Gall. ib.
Blanches unde dictæ. ib.
Exemplum ex antiquitate de albo
colore Regina Didonis. ib.
Albus vestitus frequenior exteris,
quam Europa gentibus. ib.
Atrata vestis exempla recentiora
§. XII.
Antiqua exempla XIII.
Notatur Kirchmannus. ib.
Vestis purpurata. ib. & XIV.
Color caruleus. XV.
De spatio lugentium Regum arque
Principum. XVI. seqq.

§. I.

Ugendi ritum explicaturus, & colo-
rem præcipue, qui ab Regibus olim
ac Principibus fuit delectus, & in
quibusdam aulis etiamnum adsu-
mitur, faciendum censui, vt non
nihil de luctu generatim præliba-
rem. Principio quidem luctus de-
finitionem, deinceps quo iure lu-
gatur, intra paucissimos versus dabo: & luctum quidem,
prout mihi hoc loco significat, ita definio, vt dicam pi-

* (4) *

etatis quoddam officium, quo defunctorum manes prosequimur, externo cultu seu indumento significatum. Ius autem lugendi ex natura pariter ac diuina Scriptura, sanctorumque exemplis, luculentissime adstruitur: quippe, si ad naturam attendimus, nulla gens tam fuit barbara, tam horridis in cultisque moribus, in qua non aliqui suos, hoc est uxorem, parentes, liberos, cognatos, amicos, quo, ad in viuis essent, naturali quodam affectu, eosdemque morte ereptos prosequuti sint. Testatur id ingens exemplorum series, quæ si non omnia, quamplurima tamen omnibus litterarum cultoribus innotuisse iudico, quem vel ipsis tironibus, historiarum monumenta vixdum insipientibus, illa non fugiant, quæ de vxore Darii apud Curtium, apud Nepotem de Attici luctu, de aliis alibi, proba historicorum fide referuntur. Neque suostantum lugebant pagana pectora, sed illos præterea, quos nec propinquacognitione, nec amicitiae nexus attingebant, dummodo iacturam quorumdam mortibus factam persentiscerent: in quibus erant Principes orbis terrarum, & illi proxime, quorum præclara studia in rem publicam extabant, vel quorum opem patria sibi pollicebatur. Sic de Numæ Regis obitu Dionysius libro secundo extr. Τελευτήσαντος δὲ ἀντεῖ, πένθος μέγα πεψθέτο ή πόλις. Pari modo Augusti funus valde lugebatur, vt est apud Dionem libro LVI. Τότε δὴ πένθος, τὸ μὲν ἐν τῷ νόμῳ &c. Xerxis exemplum pernotum est, quem dicunt historici, sciuntque pueri, quem immensum exercitum oculis obisset, illic crymaffe, quia tot millibus tambreuis immineret occasus. Plin. ex Herodoto lib. III. epist. VII.

II. Nolo his & huiusmodi exemplis immorari, quod meliora suppetunt, quo me referre possim, vt luctus æquitatem fortius adseram. Sunt hæc potissimum in sacris historiis

storiis obvia, quam plurima illa quidem, sed in præsentि non commemoranda, præterquam vnum illud Abrahami, sanctissimi Patris, & Christiani consummatisimi, qui Sarām suam, æternum pietatis & castitatis exemplar, sanc*to* non oscitanter, neque custodite, sed prolixo affectu atque ingenuo, apertoque funere honorabat. Plura iam de industria non persequar, perspectiora fortasse, quam ut e sa*cra*ris litteris hic recognosci debeant: nec enim ignorari a quoquam suspicor, quæ tum per vniuersam Scripturam exempla luctus recensentur, tum quæ Siracides circa idem pietatis munus commonuit cap. XXXVIII. 16.

III. Nec vero fatus luctui factum esse prisci mortales statuebant, si tantummodo, quos caros in vita habuissent, post obitum eos desiderarent; sed ab aliis etiam, se in luctu esse, animaduerti cupiebant, ut isti quoque ad doloris societatem, aut consimilem erga suos pietatem excitarentur. Atque hinc est orta vestitus mutatio, quoties acerbior luctus incidisset: quo finito, ad vestitum (quæ formula est Romanorum) redibant, alii quidem maturius, alii serius, cuius rei rationes sub finem dissertationis adnotabo.

IV. Exempla mutati vestimenti neque sacra, neque ex gentium historiis obseruata, in hoc me negotio deficiunt, ex quibus vnum hic in antecessum exhibebo, plura postmodum additurus, quum circa colorem vestitus lugubris elaborabitur. Ut vero Regium quoddam e sacris repeatam, ceteris iam prætermisis, Dauidem nouimus, quum filium lugeret morti admodum vicinum, & post aliquanto, vbi defunctum esse acciperet, vestem subito mutasse. II. Sam. XII. xx. Eamdemque consuetudinem apud alias gentes obtinuisse, exemplis copiose deprehendimus, quibus euincitur clarissime, antiquis temporibus lugentium vestes, nec solas lugentium, sed eorum quoque mutatas

* (6) *
esse, qui defuncti lugebantur. Id quod paullo post intel-
ligetur.

V. Luctum veneranda antiquitas coloribus etiam est interpretata, quæ consuetudo, immo & mutata vestis, ab Aegyptiis fertur originem traxisse. Ita enim Seruius ad libr. XI. Aeneid. Morem lugendi quidam dicunt Aegyptios inuenisse, eos enim primos Liberum, quem Osirim appellant, a fratre Typhone per insidias intererum, atra ueste luxisse; inde ceteris gentibus traditum, ut post interitum proximorum suorum ueste mutata lugeant. Quidquid autem est illud, quod a Seruio adfertur testimonii; ego nec aduersum huic opinioni tenebo, neque, si cui contra disputare placeat, certi quipiam definire sustineo, haud ignarus videlicet, quam sit antiquissima rerum narratio falsis infecta. Fuisse tamen lugubrem uestem ab ea, quæ communior erat, coloribus olim distinctam, exemplis impeditur, quominus dubitem. Verum de ratione, cur sint colores ad internoscendas uestes exhibiti, nunc propius videndum est.

VI. Atrata uestis rationem Seruius hanc adlegat: lugentibus ideo inimica lux, quia caruerunt ea hi, quos lugent; ideoque tenebras petunt, atra ueste amiciuntur, & capita velantur, ut cum defunctis agere videantur, imitantes tenebris faciem inferorum. Alii aliunde coniecturas proferunt, quorum nonnulli atrum colorem ceu constantiae signum intuentur, quia varietati minus, quam reliqui, sit obnoxius. vid. Diethe. addit ad Besold. Thesaur. pract. voc. Farbe. vnde caussarum patronis, seu aduocatis, maxime nigrum colorem conuenire, Magonius existimat, de Recta patroc. rat. cap. III. n. 50. Potest hæc ratio sic adluctum accommodari, ut consideretur, quam constans ac perpetua sit mortuorum conditio, vel quod constans erga defunctos pietas esse debet.

VII. Al-

* (7) *

VII. Albus color cur fuerit adsumptus, Plutarchus e-
uoluit in Roman. Quæst. XXII. *An, quemadmodum mortuū
corpus albis vestibus induunt, & propinquos idem facere volunt?
corpus autem idcirco sic ornant, quando animum non possunt,
quem purum ac splendidum, deducere volunt, quasi tam emer-
tum, & magno ac vario certamine * liberatum.* Alia quædam
ratio est hæc, quod somnia, quæ vestes albas obiiciunt,
phantasiae, mortis præsiguum ferre creduntur, id quod Ara-
temidoro videtur in Onirocriticis. Nec displaceat medi-
atio, quæ est eiusmodi apud Hœpingium de iur. insigni-
cap. IX. §. 3. membr. 2. *Albus color est Deo gratus, ** & ad a-
nimum maxime translatus, propter sinceritatem, simplicitatem,
aptitudinem, mentisque puritatem, quæ nos Deo conciliat, be-
atorum cœtui adiungit, ac quasi diuinos reddit.*

* In S. Scriptura martyres, hoc est, qui superarunt in certamine,
albo nobis amictu depinguntur.

**. Hinc ipsi Deo candida vestis tribuitur, Dan. VII. Ps. CIV. 2.

VIII. Neque reliquos colores sine consilio delectos
esse, vero videtur simile, quamvis, cur lugentes delegerint,
non statim occurrat: sunt enim varia, quæ aduertuntur
in coloribus, in viridi, * quod oculis proficit, in rubro, ** quod
hebetiorem faciat visum, in albo, quod bonati indele-
testetur, quod flavius *** cito deficiat, atque in ceteris hu-
iusmodi. Præbent ista coniecturis occasionem, quibus au-
tem ut indulgeam, coloresque dicam quemadmodum sin-
guli ad luctum convenient, & ab lugentibus cur sint adse-
ctati, nihil est causæ, quod meum valde lacescat ingenium:
quas autem de albo & nigro rationes adduxi, has apud ali-
os auctores, quorum mihi probatum iudicium est, non
ineptas reperi.

* Viridem colorem Turci magni faciunt, quo nemo tam vititur, quam
qui de stemmate Muhammedis. Limn. iur. publ. libr. II. cap.

6. Eun-

6. Eundem apud Gracos etiam Imperatores in pretio fuisse,
vid. Zigler. de iur. maiest. libr. II. cap. 21.

** Rubrum colorem a nonnullis pro medio putatum esse, hoc est,
qui ad latos casus pariter atque tragicos congrueret, non im-
probabile est, atque notatu dignum licet ridiculum, quod
Buxtorfius exemplum memorat in Synagoga Iud. C. XLIX,
R. Iannai moriturum mandasse, ne sepelirent ipsum in vesti-
bus albis vel nigris: non albis, ne ad inferos detrusus veluti
sponsus appareret inter lugentes; neque nigris, ne in paradi-
so compareret ut lugens inter hospites nuptiales: itaque ru-
bris sepeliri voluit.

*** Hanc forsan ob rationem pro abiepto habetur, ut quo Iude^e
proditoris vestitus, & sui similium depingi solet. vid. Korn-
mann. de iure virgin. cap. LXXIV. Apud Chinenses tamen-
est color regius, ceteris omnibus interdictus. Becm. Notit.
dign. illustr. diss. VI. c. 1.

IX. Sed instituti ratio non tam præcipit inuestigare,
cur colores, quam qui sint in luctu, & a quibus Principi-
bus usurpati: hoc igitur nunc agendum. Certum vero est,
nonnunquam Principes colorem sibi vindicasse, quem no-
luerunt in promiscuos usus transire: præsertim quem in-
luctu adhibebant, isto parcus alias, aut omnino non vte-
bantur.

X. Alba vestis, quantum reperio, Principibus fuit se-
lectissima, rarius quidem antiquissimis temporibus, paul-
lo frequentius autem Imperatorum Rom. ævo, præcipue
post Seueri mortem adsumta, quem quum senatus & mi-
nistri atro amictu lugerent, seminarum coetus candido co-
mitabatur, quarum in numero, quæ ad Seueri familiam
pertinebant, sine dubio fuere præcipuæ. vid. Herodian.
libr. IV. cap. 2. Constantinopolitani Imperatores itidem al-
bo lugebant indumento, μετὰ φορέματος λευκῆ, Codin. de
Offic. Constantinop. cap. XI. quem vestitum Cantacuze-
nus dicit

* (9) *

nus dicit τεκμήριον πενθόντων βασιλέων, lugentium Imperatorum argumentum, libr. III. cap. 26.

XI. Galliæ Reges albo colore fere semper oblectatos esse, in luctu vero violacea * veste indutos, a nonnullis obseruatum fuit, notatumque ut singulare quoddam, quum Ludouicus XII Annæ coniugis mortem atratus lugeret; quum item Ludouicus XIV, audita morte Cromwelli, atra veste incederet. vid. Becm. Notit. dignit. illustr. diss. VI. Viduæ vero regiæ gesserunt amictum candidum, luctus signum. *Autrefois les femmes Francoises le portoient aussi en blanc, du moins s'il en faut croire Montaigne lib. i. chap. 49. mais l'inconstance du pais a fait changer cette coutume.* Voyages de Mr. du Mont, tom. IV. lett. II. vnde *Blanches* dici nonnullis videntur; contra quos tamen Limnæum, statuere comperi, innitentem Stephani Pasquierii auctoritate, qui non aliunde *Blanches* appellari putat regias viduas, quam a *Blanche*, ** matre Ludouici sancti. Recherche de la France, livr. II. chap. 15. Quidquid autem hic disputatur; nihil est, quod ipsum colorem impugnare valeat, regiis istis viduis in luctu sollemnem: videtur etiam Limnæus, id quod connexa verba ostendunt, pro paucitate exemplorum pugnare, quibus probari queat, album colorem ad luctum fuisse adhibitum. Reprobata enim ista opinione, quod *Blanches* a candida veste vocabulum trahant, alterum quoddam de Didone adfert, eorumquedestruere nititur sententiam, qui statuunt, albo colore, quo Dido maritum olim honorauerit, luctum esse denotatum; quod is mauult de reuerentia erga maritum interpretari, quem adeo non fleuerit Regina Dido, vt læta potius adorarit, ex quo in numerum deorum adscitum credidisset. Iur. publ. libr. II. cap. 12. Sed obstat exemplorum paucitati, quod probari potest, Regias in Gallia viduas candido vestitu, & viduam Caroli

B

VIII. præ-

* (10) *

VIII. præter morem nigro luxisse. Scip. du Pleix t. II. hist. de France. Remotioribus gentibus hic color non ita, ut Europæis, in luctu rarus est, id quod ii referunt, qui vel lugubres illarum ritus oculis subiecerunt, vel curatius ea, quæ referrunt, sciscitati sunt. Pieter van Hoorn in der dritten Gesandschafft an Xunchi Sinischen und Ost-Tartarischen Kaiser sic refert: Die trauer Kleider der Sineser sind nicht schwarz / sondern weiß: & Mr. du Mont. c. I. p. 40. Le blanc est en Turquie la couleur la plus usitée pour le deuil, ce qui fait, qu'il y est peu remarquable; d'autant moins que l'usage de se vêtir de deuil pour la mort des parens n'y est pas pratiqué comme en Europe.

* Ad alios quidem usus, non tamen vulgares, violaceus color ab iisdem Galliæ Regibus refertur. Les Roys de France estoient ordinairement de veste a la facon des Empereurs, Romains, de belle escarlette rouge, es iours de festes, & de solemnité, leur sacre, pour lequel ils avoient leurs ornemens particuliers de veillours violet, azuré, brodés, de fleurs de lis d'or. Fauyn des premiers officiers de la Couronne de France, livr. III. chap. 2.

* Verba eius sunt, quæ sequuntur. Et long entreieet de temps après Blanche mere, de sanc Louis, laquelle sy comporta avec celle sageſſe, que tout ainsi que les Empereurs de Rome se faisoient appeller Augustes, en commemoration de l'heur qui s' estoit trouue au grand Empereur Auguste, ausſi toutes les Reines Meres ancennement, après les deces des Rois leurs maris, wouloient estre nommées Reines Blanches, par une honorable memoire tiree du bon gouvernement de cette sage Princesſe.

XII. Niger color communior erat antiquitus, estque nostro æuo frequentior ceteris; apud Turcos ita quandam sepofitus, vt nigro amictu nisi lugentes non prodirent. * vid. Euseb. epist. I. leg. Turc. Ab Aegyptiis eius originem arcessi, supra cognouimus, eoque extempore pro funestō putatus est, ab

* (ii) *

ab iis potissimum adsumptis, qui clade aliqua adflicti erant, aut
luctui dediti, adeo quidem, ut etiam diis inferis vestes atræ
darentur, atque ex hoc vestitu mortis non raro sumeretur
præsgium. vid. Demster. paralip. ad Rosia. Antiq. libr. IV.
cap. 1. Exempla recentiora nemo forsitan requiret, quod non
modo de plebe homines, sed etiam qui sunt illustriori loco
positi, ipsique Principes, de quibus hic maxime agitur, atra
amicu[m] lugent: vti hoc ipso anno in aula Brunsvicensi con-
tigit, in funere Serenissimi Principis Rudolphi Augusti; de
quo sic in funebri oratione clarissimus Böhmerus, Eloquen-
tiae Profess. in illustri Iulia: *Qui sanguinitatis vinculo eum
attingunt, celsissimi agnati, atrati atque lugubri habitu cum to-
ta aula incedunt, sermone, litteris, & funebribus vestimentis
testantes, acerbe se ferre obitum tam cari, tam sibi dilecti ca-
pit.*

XIII. Ad antiquitatem quod attinet, exempla quæ-
dam atratae vestis a Kirchmanno collecta sunt, de Funerib.
Roman. libr. II. cap. 17. lectu non iniucunda: quod
vero dicit, *in viris id semper observare licet, habere me*,
puto, quod contra ipsum excipiam. Neque enim atrari
patrem lugebant, sed τὴν βασιλείαν φέροντες πορφύραν, pur-
puram gestantes Imperatoriam, Seueri Imperatoris filii.
Herodian. IV. 1. Atque in Augusti funere Tiberius ac
Drusus φαιὰν σολῆνι induiti eant, Dio libr. LV. Phæus au-
tem color inter album & nigrum fuisse traditur: atque is
apud alias quoque gentes in luctu sumebatur, vti Antio-
chus, Aegypti Rex, auditio fratri obitu, purpura deposi-
ta, phæum induit. Gyrald. hist. poet. olm Hebræos a-
tratos in luctu fuisse, non improbabili ratione conclu-
ditur: David enim incedebat ater, quum diceret

B 2

14. vid

* (12) *

se sic incedere, ut qui lugeret matrem. Pl. XXXV. 14. vid.
de voc. Kadar Geier. de Luctu Hebr. cap. XXII. §. 5.

XIV. Purpuram dixi a Seueri filiis in luctu adsum-
tam esse, quod rarissime alioquin contigit: et si enim re-
gius hic vestitus est, in luctu tamen poni solebat, quoni-
am abesse lugentes a splendore debebant, sic fere perpetuo,
vti de Drusi funere Pedo Albinouanus:

Adspicitur toto purpura nulla foro.

XV. Ad colores ceteros quod attinet, cœruleum ex
istis intelligo inter Persarum regios numerari, quo & no-
biliores in Persia lugere dicuntur. vid. Francisci Schau-
Bühne part. I. erste Versamml. Eodem colore Polydo-
rus olim lugebatur, filius Priami, Troiani Regis: quod si-
gnum erat acerbissimi luctus in funere filiorum familias,
ut erat Polydorus. vid. quæ Seruius ad libr. III. Aeneid.
v. 64. De reliquis præter ea, quæ supra memorata sunt,
notatu digna non reperio, nec plura institutum disputandi
desiderat. Si quid tamen his addendum; de lugendi tem-
pore nonnihil superadiiciam.

XVI. Certo spatio luctum sæpe definitum esse, anna-
les docent, atque ex his alii inter eruditos adnotarunt..
Nolo autem hoc loco ea retractare, quæ Kichmannus con-
gescit de temporis spatio, quo luctus olim circumscribe-
batur: vix enim unicum ibi exemplum deprehenditur,
quod satis ad hoc institutum sit compositum, vt pote quo
de luctu, non quocunque indiscriminatim, sed Regum at-
que Principum luctu disputatur: quod argumentum alia
exempla, eaque illustriora poscit, a Kichmanno fere præ-
termissa.

XVII. Leges quidem, de lugendi tempore promul-
gatae, apud historiarum conditores existant; at Principes
ipsoſ

⁽¹³⁾

ipos, latores legum, adstrictos iisdem legibus fuisse, nus-
quam illa iniicitur mentio: exempla itaque requiruntur,
quæ tempus lugentium Principum speciatim determinent.
Hoc euidens est, fuisse inter Principes, qui diutinum tem-
pus luctui insumserint, cuiusmodi de Crœso Herodotus re-
fert, Lydorum Rege, quod orbatus filio, ingenti luctui bi-
ennium indulserit. Idemque alios fecisse, iamiam proba-
bo, ostensurus vna, ob certas rationes luctum sæpius, præ-
sertim inter Principes, imminutum esse. Ut autem ratio-
nes istas ante recensem, sunt fere, quas Festus hisce ver-
bis enumerat: *Minuitur luctus, quum votum publice suscep-
ptum soluitur, quum honos in familiam venit, quum parens,
aut liberi, aut vir, aut frater, ab hoste captus domum rediit,
quum despontata est, quum propiore quis cognatione, quam is,
qui lugetur, natus est.* Ita ob filium in cui morte vestes lugu-
bres depositus Andronicus, teste Gregora libr. X. sect. 3. Ε-
πιχαρῆς γενόμενος ὁ Βασιλεὺς, ἥμαρψεν ἐς τὸ λαμπρότερον τὰς ἔν-
δυμάτα. Sic etiam Cantacuzenus in die coronationis lugubrem habitum ponebat, alias vestes induens, auri subte-
mine picturatas, quas autem post hunc festum diem rursus
exuit, resumis candidis, quibus antea mortem Andronici
fratris luxerat. libr. III. hist. Cantacuz. cap. XXVII.

XVIII. Commemorantur etiam, qui non multo post
exsequias luctum omiserint; neque hodie omnes elugere
constat: qua quidem in re nihil reprehensionis inest, nisi
quod contra decorum offenditur, suspectaque redditur,
qua defunctis debetur pietas: putant enim, qui visu rem-
æstiment, mortuis amicis, amicitiam simul ac reverentiam
esse consopitam, nihilque desiderii relictum in superstitionem
animis, si non externa illud significatione, sollemnique
lugendi ritu comprobetur. Hinc vitio vertebatur Mariæ

B 3

Mediceæ,

* (14) *

Mediceæ, Henrici Regis Galliæ viduæ, quod lugubri vestitu cito repudiata, splendidiorem arriperet, auro pretiosissimisque gemmis distinctam; ex aduerso summis id laudibus ornabatur, quod Catharina Medicea, vidua Henrici II. per omnem vitam lugubri amictu, eodemque per plures annos Christina, Magni Ducis Florentini vidua, conspectæ fuissent, vid. Jul. Cæl. Buleng. libr. III. hist. sui temp. fol. 404. Atque hæc de luctu Regio: in quo argu-
mento, quum plus otii fuerit, plenius atque sollicitius elaborabo.

ADDITIONA.

I.

Honor & viuis competit, & defunctis

II.

Dolore qui non adficiuntur, an magni sapientesque sint, nescio; homines non sunt. Plin. libr. VIII. ep. 16.

III.

Non tantum homines, sed bestiæ quo-
que suas lugent bestias.

IV.

Vestitus est humani lapsus index, sed simul beneficium atque lapsorum orna-
mentum.

V. Alia

* (15) *

V.

Alia vestis sapienti ac probo viro magis
competit, quam alia. Seneca.

VI.

Vestitus elegans sit, non sumtuosus.

VII.

Vestem scindere quid olim fuerit, pau-
cissimi recte intellexerunt.

VIII.

Vestitu mutato, saepe mores mutan-
tur, quibus habitus non raro prolusit.

IX.

Ater pannus, sed pectus candidum;
Theologiæ cultores maxime decet.

X.

Nulla tectorum fraus est, nullaque fre-
quentior, quam quæ sit coloribus: nam &
vultu homines mentiuntur indelem.

XI.

Alius color terræ nunc est, quam fuit
ante lapsum.

XIII. Cœ-

⁽¹⁶⁾

XII.

Non semper sub rubro capillo, licet
vt plurimum, nequam homines latent.

XIII.

Cœcus est, ac de colore iudicat, qui
Latinitatis nitorem reprehendit, eique ger-
manismum præoptat.

XIV.

*Fingere qui non visa potest, commissa tacere.
Qui nequit, hic niger est.* Hor.

Halle, Diss., 1704 (A-k)

Vol 18

